

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Ecclesiis Aedificandis, vel reparandis. Titvlvs XLVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

DE ECCLESIIS AÆDIFICANDIS, vel reparandis.

TITVLVS XLVIII.

CAP. I.

Habentes beneficium in ecclesia, teneantur contribuere ad ipsius reparacionem.

Ex concilio Moguntinen. b

Quicumque ecclesiasticum beneficium habent, omnino adiuuent ad recta ecclesie restauranda, vel ipsas ecclesias emendandas.

CAP. II.

Leprosi permitti debent, sine præsudicio antiquarum parochiarum, habere ecclesiam propriam & Presbyterium, nec teneantur solvere decimas de hortis, vel nutrimentis animalium.

Ex concilio Lateran.

Curvum dicitur Apostolus: [i & infra.] Constituiimus, ut quicumque tot simul leprosi sub communi vita fuerint cõgregati, quod ecclesiam cum coemeterio sibi construere, & proprio gaudere valeant Presbyterio, sine contradictione aliqua permittantur habere. Caveant tamen, ut iniuriosi veteribus ecclesiis de jure parochiali nequaquam existant: quod enim eis pro pietate conceditur, ad aliorum injuriam nolumus redundare. Statuimus etiam, ut de hortis & nutrimentis animalium fuorum decimas tribuere non cogantur.

Abundantiores honorem membris infirmioribus deferendum, eorum quidam quæ sua sunt, non quæ lesa Christi querentes, leprosi qui non sanis habitare non possunt, vel ad ecclesiam cum altari conveniri, ecclesiam & coemeteria non permittunt habere, nec proprii iurati ministerio sacerdotis, quod quidem procul à Christiana veritate dignissimum, de benignitate Apostolica.]

CAP. III.

Triplex nimirum distantiam ecclesia, potest nova ecclesia in ipsius parochia adificari, & certa portio de antiqua sibi deputari.

Alexander III. Eboracen. Archiepiscopo.

Audientiam a nostram noveris pervenisse, quod Avilla, quæ dicitur H. tantum perhibetur ab ecclesia parochiali distare, ut e tempore hyemale eam pluviam inundant, non possint parochiani, sine magna difficultate ipsam adire: unde non valent congruo tempore ecclesiasticis officiis interesse. Quia igitur dicta ecclesia ita dicitur redditibus abundare, quod præter illius villæ proventus minister illius convenienter se valet sustentationem habere: mandamus, quatenus si res ita se habet, ecclesiam ibi adifices, & in ea sacerdotem sablato appellationis obstaculo ad præsentationem rectoris ecclesie majoris, cum canonico fundatoris ad sensu instituas, ad sustentationem suam ejusdem villæ obventiones ecclesiasticas percipiatur, providens tamen, ut competens in ea honor pro facultate loci ecclesie matriæ gervetur: quod quidem fieri posse videtur, cum ejusdem villæ Dominus viginti actas terra frugifera velit ad usus sacerdotis conferre. Si verò persona matriæ ecclesie vitium idoneum præsentare distulerit, vel opus illud voluerit impedire, tu nihilominus facias idem opus ad perfectionem deduci, & vitium bonum appellationis cessante diffugio instituire non omittas.

CAP. IV.

Rectores ecclesiarum possunt compelli, ut de redditibus, qui si-

a De mater, huius tit. vid. Concil. Truanti. sess. 7. de reform. ca. 8. & plenius sess. 21. de reform. ca. 7. b Hoc Decretum habetur in Concil. Maguntin. sub Carolo magno. Burch. 3. Decret. ca. 30. Pro par. 3. ca. 25. & ca. 4. eod. tit. in 1. comp. c. Disio pro, de off. in pluribus exemplaribus, & male. d Ca. 2. eod. tit. in 1. comp. e quod, &c. f Convenientem. g al. ita: ecclesia matriæ majoris servetur.

persunt, teneantur conferre ad constructionem, seu reparacionem ecclesie.

Idem Lexovien. a Episcopo.

De his b, qui parochiales ecclesias habent, duximus respondendum, quod ad reparacionem & institutionem ecclesiarum cogi debent, cum opus fuerit, de bonis, quæ sunt ipsius ecclesie, si eis superint, confertæ, ut eorum exemplo ceteri invitentur.

CAP. V.

Secularis ecclesia sine præsudicio clericorum ad statum regularem potest reparari: & collegio, quod nondum est, privilegium non conferretur.

Vrbanus III.

Audientiam e nostram pervenit, quod tu in ecclesia, de qua in Episcopum vocatus fuisti, regulares canonicos desideras ordinare: ipse siquidem est, quod hoc devotioni tuæ auctoritate Apostoli, indulgemus, si tibi Episcopus diocelanus consenserit in hac parte. Verum si clerici seculares in ea adhuc superesse noscuntur, volumus eis, dum vixerint, ibi vel alibi necessaria provideri. Licet autem nobis instantius supplicares, ut ecclesie prædictæ confirmationis privilegium faceremus, tibi non possumus de jure deferre, cum nulli canonici adhuc ibidem existant, quibus privilegium concedatur.

CAP. VI.

Non obstante juramento de rebus ecclesie non alienandis, potest Episcopus propter indigentiam novam ecclesiam adificare.

Celestinus III. e

Tu nos f duxit: & infra. Præterea quia occasione juramenti, quod de rebus ecclesie g non alienandis te adferis præstitisse, in locis tui Episcopiatus, in quibus populi habitantes oratorii egere videntur (ne prætextu novarum ecclesiarum, commissa tibi ecclesia destitui videretur) ecclesias formidas erigere. Frat. t. mandamus, quatenus illius juramenti occasione nullatenus prætermittas, quin populo indigenti super basilicarum institutione studeas salubriter providere.

DE IMMUNITATE ECCLESIARUM, coemeterii, & rerum ad eas pertinentium.

TITVLVS XLIX.

CAP. I.

In domibus ecclesiarum non debet iudex laicus iudicare, nec hospitium quarere.

Ex synodo Ioannis Papæ.

In domibus h ecclesiarum, neque missus, neque comes, vel iudex publicus, vel minister, quasi pro consuetudine, placitum, vel hospitium vindicent: sed in publicis locis domos constituant, in quibus placitum teneant, & etiam hospitentur.

CAP. II.

Tempore magna necessitatis, non debet aliquis excusari a munerum, seu civitatis custodia, h. d. secundum intellectum Pannon.

Gregorius Archiepiscopo Tricen. i

Pervenit: & infra. Fratemitas tua nullum per nostræ vel ecclesie suæ nomen, aut alio modo excusari à munerum vigiliis patiat: sed omnes ad hoc generaliter compellantur: Quatenus cunctis vigilantibus melius valeat civitatis custodia procurari.

a Exon. al. Lexonen. b Ca. 3. eo. tit. in 1. comp. & post Con. Later. sub Alexan. III. p. 29. c. 2. c Ca. 4. eod. tit. in 2. comp. d Vid. l. nec ar. C. de emanc. lib. & in l. ex facto. D. de vulg. & pub. subst. e Alex. III. in uno aut altero versio C. f Ca. 20. tit. in 2. comp. g al. ecclesia tua, &c. h Ca. 1. eod. tit. in 1. comp. Vid. Navarrum in manuali de horis canonis. c. 3. i al. Gregorius Agnello Terracen. Episcopo.

